

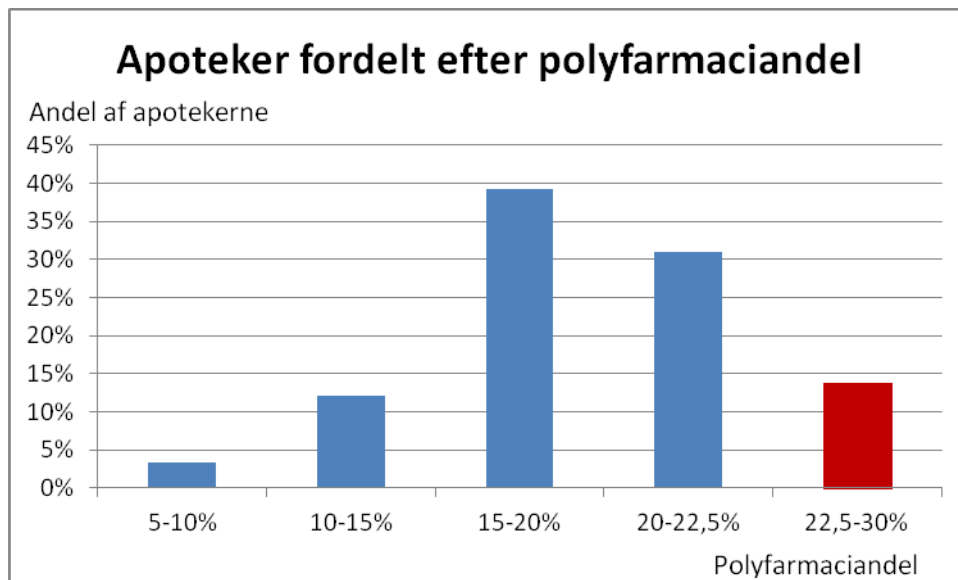
Danmarks Apotekerforening

Analyse

31. oktober 2013

Polyfarmaci udbredt i yderområder og socialt udsatte områder

Op til hver fjerde patient på en række apoteker i yderområder og i socialt udsatte områder bruger mere end fem forskellige slags medicin. De er dermed polyfarmacipatienter og er derfor særligt udsat for bivirkninger, interaktioner, dårligere effekt af medicinen og utilsigtede hændelser. Det er derfor vigtigt med god adgang til sundhedsfaglig rådgivning, medicingennemgang og fokus på medicinsikkerhed. Langt størstedelen af de 30 apoteker, der har den største andel af polyfarmacipatienter, ligger i yderområder. Lidt under halvdelen af disse apoteker ville være lukningstruede uden apotekernes interne udligningsordning.

I gennemsnit bruger 11-12 procent af danskerne, svarende til 15-16 procent af alle medicinbrugerne, mere end 5 forskellige slags medicin. De er dermed polyfarmacipatienter¹. Et simpelt gennemsnit af de enkelte apotekers polyfarmaciandele ligger på 18-19 procent.

Men på de 10 apoteker med flest polyfarmacipatienter er polyfarmaciandelen omkring 25 procent eller højere. Det er særligt blandt ældre, og særligt kronikere med en af de store folkesygdomme, især hjerte- og karsygdomme, at der er mange polyfarmacipatienter.

Patienter, der er i behandling med mere end fem forskellige slags medicin har en øget risiko for at opleve bivirkninger, interaktioner, dårligere effekt, utilsigtede hændelser og complianceproblemer med deres medicin.

Det er derfor vigtigt, at disse patienter har let adgang til den fornødne sundhedsfaglige rådgivning om korrekt og sikker brug af medicinen. Men det er også vigtigt, at der for polyfarmacipatienter og plejehjemsbeboere kan tilbydes medicingennemgang og undervisning af plejepersonale i mere sikker medicinering.

¹ Se også analysen "[700.000 danskere er polyfarmacipatienter](#)", Danmarks Apotekerforening, 2012.

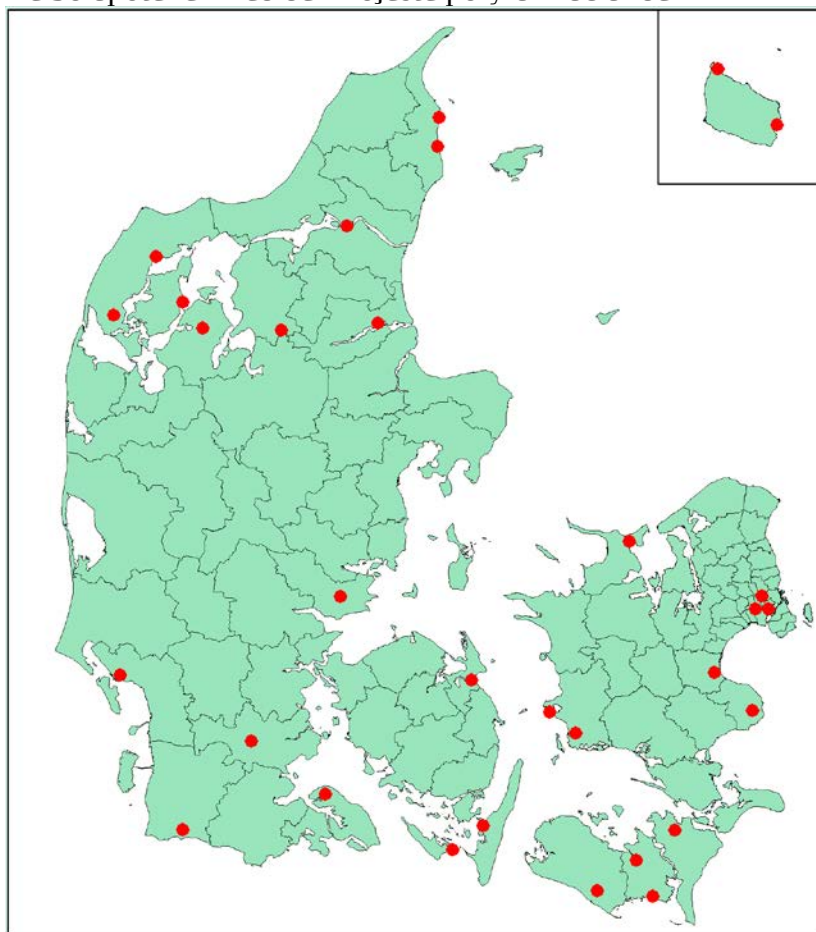
Polyfarmaci på udkantsapoteker

Mange af de apoteker, der har den største andel af polyfarmacipatienter, ligger i yderområder. Det er ofte apoteker med langt til nærmeste andet apotek, og hvor der er et begrænset kundegrundlag, og hvor apotekernes udligningsordning ofte er med til at sikre driften af et selvstændigt apotek med høj faglig kvalitet i området.

De 30 apoteker, der har den største andel af polyfarmacipatienter, har alle over 22,5 procent polyfarmacipatienter. De fleste af disse apoteker ligger i yderområder, jævnfør kortet. Lidt under halvdelen af disse apoteker ville ifølge [en tidligere analyse](#) være truet af lukning, hvis apotekernes interne udligningsordning blev afskaffet. Udligningsordningen går kort sagt ud på, at apoteker i landets større byer med et større kundegrundlag giver tilskud til driften af apoteker i tyndt befolkede egne, hvor der er længere mellem kunderne.

Polyfarmaci mest udbredt i yderområder

De 30 apoteker med den højeste polyfarmaciandel

Andre af apotekerne med høj polyfarmaciandel ligger i kommuner, områder og kvarterer, der er socialt mere udfordret og har større sociale udgiftsbehov end gennemsnittet, eller som forsyner mange ældre plejehjemsbeboere med medicin.

Polyfarmaci og lægemiddelrelaterede problemer

Jo flere lægemidler patienterne bruger, jo sværere kan det være for patienten at få implementeret og efterlevet de behandlinger, som lægen har igangsat. Det vurderes, at omkring hver 3. kroniker ikke tager deres medicin som anvist af lægen. Non-compliance er således en velkendt adfærd hos polyfarmacipatienter.

Non-compliance har ofte alvorlige konsekvenser – både for den enkelte patient og for samfundet i form af øgede sundhedsudgifter. [Indenrigs- og Sundhedsministeriets Udvalg om Medicintilskud](#) anførte i 2004, at ”Omkostningerne ved patienternes manglende compliance er store. Først og fremmest indebærer patienters manglende efterlevelse af lægemiddelordinationer, at behandlingen ikke har den optimale effekt. Herudover indebærer manglende compliance en forøget risiko for lægemiddelrelaterede sygehusindlæggelser, flere lægebesøg og sygefravær”. Udover problemer med non-compliance kan der ved anvendelse af flere lægemidler samtidig også være problemer med en øget forekomst af lægemiddelrelaterede problemer som f.eks. bivirkninger og interaktioner lægemidlerne imellem.

Datagrundlag:

Danmarks Apotekerforening har analyseret, hvor mange personer, der i perioden fra den 4. april til den 9. oktober 2012 har fået udleveret lægemidler efter recept inden for hver enkelt ATC-gruppe af lægemidler. Det er på den baggrund opgjort, hvor mange forskellige lægemidler (ATC-grupper) personerne har fået udleveret efter recept på apotekerne i løbet af en 6 måneders periode. Polyfarmaceuter er i denne opgørelse defineret som personer, der i løbet af perioden har fået udleveret mindst 6 forskellige lægemiddelstoffer (ATC-grupper på mest detaljerede niveau).